

Спростення в групах приголосних

пестли́вий.

1. Які звуки називаємо приголосними?
2. Скільки приголосних в українській мові?
3. Навіщо в мові є правила милозвучності?
4. Що вони означають?

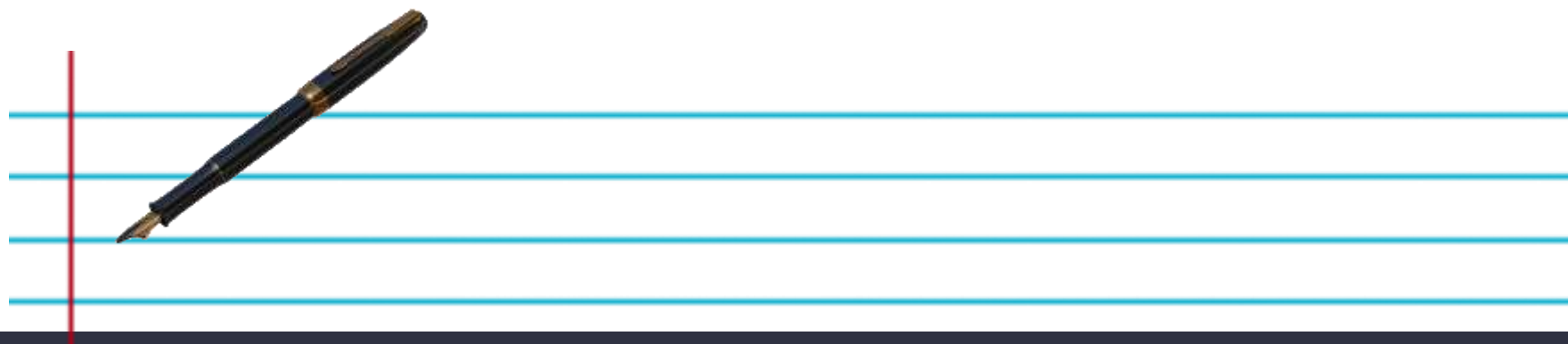
1. У яких словах української мови є збіг трьох приголосних?
2. Чи є різниця у вимові й написанні слів, у яких наявне спрощення?
3. Чи є в інших мовах спрощення?

Вправа 273. Як ви розумієте значення слова «спрощення»? Запишіть пари слів, визначте, які приголосні випадають у вказаних групах приголосних. Чи можна вважати спрощення засобом милозвучності? Чому?

Зразок: *Тиждень — тижневий; ждн — жн.*

Виїздити - виїзний, область - обласний, щастя - щасливий, лестоці - улесливий, проїзд - проїзний, тріск - тріснути, ненависть - ненависний.

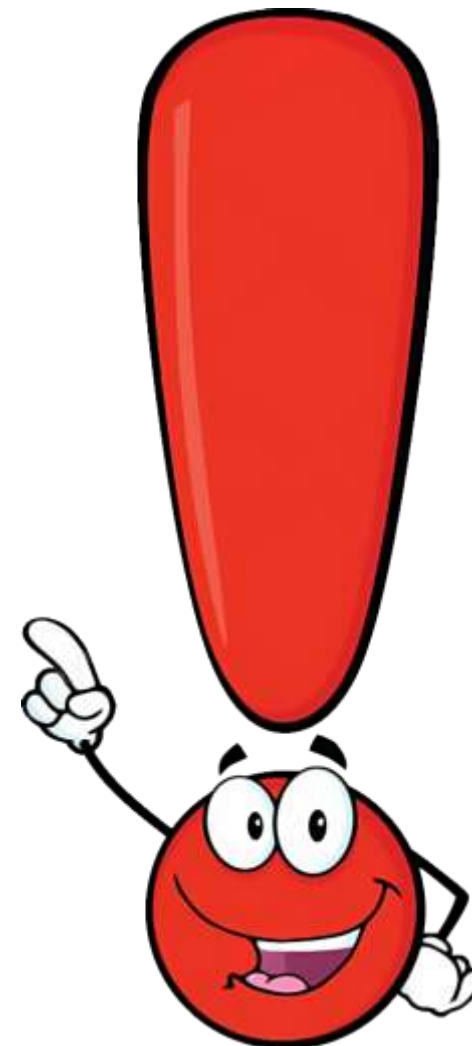

Спрощення у групах приголосних

Звукосполучення	Спрощення	Приклади
[ждн]	[жн]	тиждень — тижневий
[зкн]	[зн]	брязк — брязнути
[слн]	[сн]	ремесло — ремісник
[скн]	[сн]	блиск — блиснути
[стн]	[сн]	радість — радісний
[здн]	[зн]	проїзд — проїзний
[стл]	[сл]	щастя — щасливий
Винятки: дев'яностники, зап'ястний, кістлявий, пестливий, хвастливий, шістнадцять, хворостняк.		

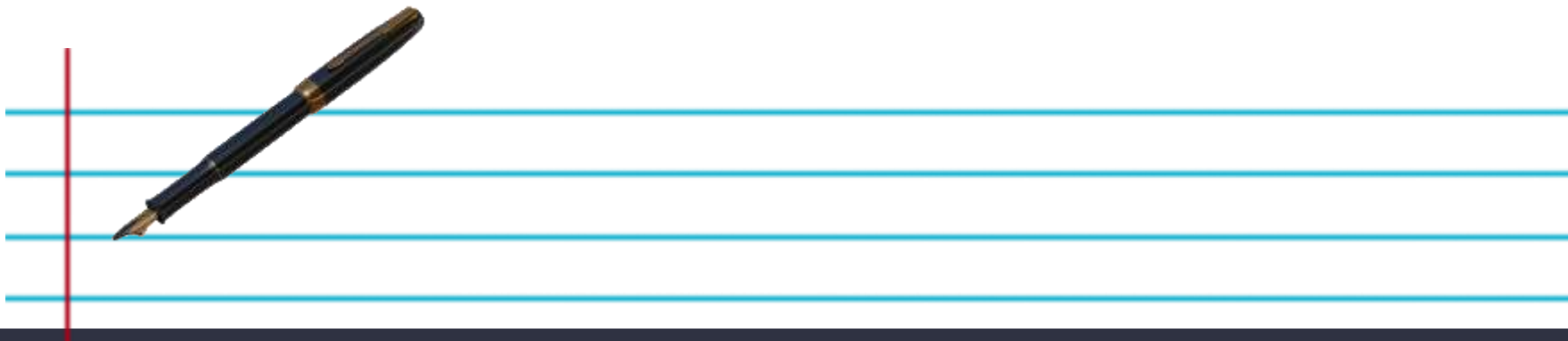

У словах **іншомовного** **походження** спрощення не відбувається: студе**нтський** квиток, контра**стний** душ.

Вправа 275. Уставте замість крапок, де потрібно, пропущену букву. Складіть речення з трьома словосполученнями

Піс..ний капус..няк, швидкіс..ний потяг,
пес..ливі слова, почес..на нагорода, кількіс..ний
показник, компос..на яма, доблес..на армія,
зап'яс..ний браслет, капос..ний дощ, улес..ливий
сусід, кіс..лява риба, хвас..лива лисиця.

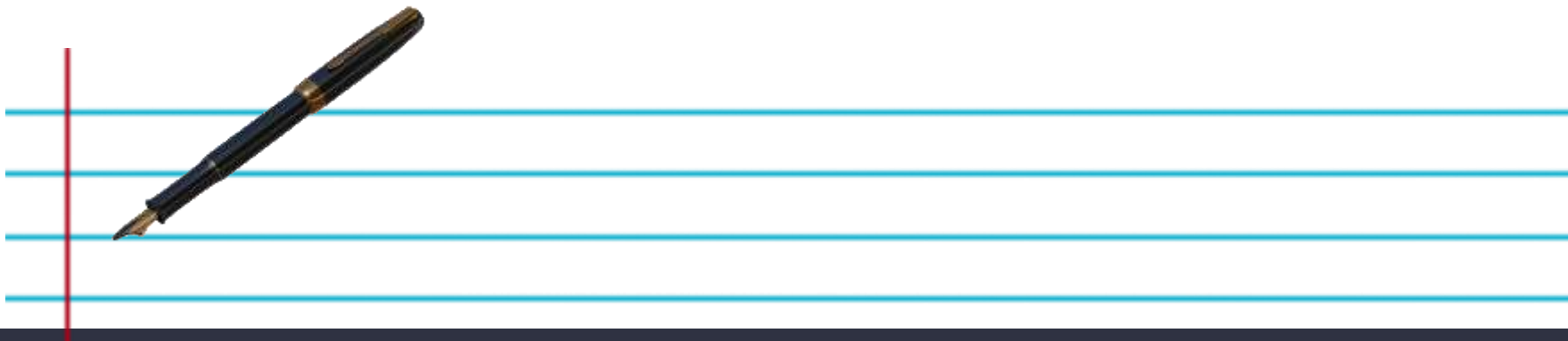
Перевірка!

Пісний капусняк, швидкісний потяг, пестливі слова,
почесна нагорода, кількісний показник, компостна яма,
доблесна армія, зап'ястний браслет, капосний дощ,
улесливий сусід, кістлява риба, хвастлива лисиця.

На перон прибуває швидкісний потяг. Бабуся
готує дуже смачний пісний капусняк. Маленькі
дітки люблять пестливі слова.

Зразок: *Засоби для захисту — захисні засоби.*

Документ для проїзду, заклади області, фільтр для очистки, слова зі злістю, раціон на тиждень.

Перевірка!

Документ для проїзду – прої^зний документ,
заклади області – обла^сні заклади,
фільтр для очистки – очи^сні фільтри,
слова зі злістю – злі^сні слова,
раціон на тиждень – ти^жневий раціон.

Чому спрощення є засобом милозвучності?

Домашнє завдання

Вивчити параграф 33, виконати вправу 278 (1 завдання письмово),
296 (2 завдання, підкреслити орфограми)

278

I Складіть речення, що допоможе запам'ятати винятки з правила.

Зразок: *Шістнадцять зап'ястних контрастних браслетів пестливо одягла на руку хвастлива випускниця Хворостняк, щоб приховати кістлявість рук.*

296

II Запишіть слова, уставляючи, де потрібно, пропущені букви і апостроф. Звірте себе за словником.

Уд..в'ятьох, с..реда, зв..кати, потр..вожити, жн..ва, зне-
нац..ка, (на) стеблин..ці, (у) мис..ці, ус..мішка, камін..чик,
(у) жмен..ці, путивл..ський, уман..ський, різ..бяр, т..мянний;
духм..яний, медв..яний, зм..який, присв..ята, слов..яни,
дзв..якнути, цв..ях, моркв..яний, мавп..ячий, з..ясувати,
різьб..яр, ім..я, скатер..ка, влас..ний, хвас..ливий,
аген..ство, радіс..ний, зліс..ний, заїз..ний, контрас..ний,
учас..ник, дириген..ський, щас..ливий.